

Vairāk foto [šeit](#) .

2022./2023.m.g. 2.semestris

Arī 2022./23. mācību gada 2. semestrī Lūcijas Rancānes Makašānu Amatu vidusskolas skolēniem bija iespēja izbaudīt “Latvijas skolas somas” programmas piedāvātos kultūras pasākumus.

Februārī 1.-6. klašu skolēniem bija iespēja noskatīties mākslas filmu “Ziemassvētki džungļos.” Piedzīvojumiem bagātā, aizraujošā mākslas filma skolēniem ļoti patika un daudz ko iemācīja. Skolēni pēc filmas noskatīšanās apkopoja savus viedokļus un secināja, ka filma māca cienīt laiku, ko tu pavadi ar ģimeni, saprast, ka sarežģītākajās dzīves situācijās var rast risinājumu, ka vienmēr jā rūpējas par savu un citu drošību. Guva atziņu, ka ģimene ir svarīgāka par svētkiem. Filmā redzētie piedzīvojumi bērniem palīdzēja izprast savstarpējās izpalīdzības un draudzības lomu

“Latvijas skolas somas” programmas ietvaros 9. -12. klašu jauniešiem bija iespēja apmeklēt Daugavpils cietoksni. Skolēni uzzināja daudz interesanta par ēkas uzbūvi, arhitektūru, būvniecību. Cietokšņa apskates laikā skolēniem tika sniegta pati interesantākā informācija. Vidusskolēni būvi jau novērtēja kā vides dizaina un kultūrvēsturisko pieminekli. Arhitekta izvēlēta aizsargvalņu forma radīja skolēnos interesi par būves aizsardzības sistēmu. Skolēni pēc ekskursijas atzina, ka interesanti bija iekļūt Poternās – ejās un uzzināt, ka pašā 20 metrus biezajā akmeņiem mūrētajā aizsargvalnī nav tuneļu.

Daugavpils cietokšņa apmeklējuma laikā tika apmeklēts arī Marka Rotko mākslas centrs. Tā bija lieliska iespēja ieskatīties dažādu mākslinieku darbu kolekcijās. Skolēni tika iepazīstināti ar Marka Rotko digitālo izstādi, kas ļāva ielūkoties mākslinieka darba gaitās, iepazīt dažādos darba stilus un metodes. Tāpat bija iespēja ielūkoties Uriela Morgenšterna darbu kolekcijā “Par Rotko un Sulāžu: Klusuma krāsa”. Te jaunieši varēja saskatīt saistību Morgenšterna darbos ar Marka Rotko darbiem, kas savieno divas mūsdienu mākslas izcilības. Atsevišķā zāles telpā izkārtota Žaka Šapiro gleznu izstāde Skolēniem interesantākā izstādes kolekcija šķita Pjotra Skovrona “Interference. Ralfa Kerles “Netveramais cildenums” darbus veidoja fotouzņēmumi, kuros atspoguļotas dabā sastopamās abstrakcijas. Skolēniem iepazīstot mākslas darbus bija

iespēja ielūkoties arī Latgales grafikas simpozijā un ielūkoties dažādu Latgales reģiona mākslinieku izstādē, kur tika pārstāvēti daudz un dažādi mākslinieki.

7. -8. klašu skolēni "Latvijas skolas soma" programmas ietvaros apmeklēja Naujenes novadpētniecības muzeju. Muzeja apmeklējuma laikā bija iespēja apskatīt vairākas ekspozīcijas. Pamat ekspozīcijā "Latgales pariziete Valentīna Zeile" veltīta izcilajai māksliniecei. Skolēniem bija iespēja iepazīt viņas darbus, bronzas medaļas, plaketes, kas veltītas ģimenei, tuviniekiem, dzejniekiem un sabiedriskajiem darbiniekiem. Muzejā iekārtotā dabas ekspozīcija "Sirds Daugava" izpelnījās skolēnu interesi, tā sniedz plašu informāciju par aizsargājamo dabas teritoriju "Augšdaugava" un "Braslas ezeri" dabas vērtībām. Ar interesi un aizrautību skolēni atsaucas par "Poļu kultūras mantojuma" ekspozīciju, kas veltīta šai etniskajai minoritātei. Izstādē atainota Juzefovas muižas iemītnieku vēsture, kā arī sadzīves priekšmeti, kultūra un mode. Viena no interesantākajām priekš skolēniem izrādījās ekspozīcija "Turīga zemnieka istaba", kurā bija apskatāmi turīga Latgales zemnieka mājokļa iekārtojums. Priekšmeti raksturo Latgales zemnieka dzīvesveidu, tradīcijas un kultūru 19. gs. beigās un 20. gs. 1. pusē. Muzeja pagalmā izvietota "Podniecības tradīcijas Daugavpils novadā" izstāde. Ekspozīcijā pārstāvēti Latgales podnieku veidotie darbi saimniecības trauki, svečturi, svilpaunieki, vāzes un puķu podi. Apmeklējot Naujenes kultūrvēstures muzeju, tika piedāvāta iespēja apmeklēt "Slutišķu vecticībnieku lauku sētu", kas atrodas Slutišķu ciema centrā. Te skolēniem bija iespēja iepazīties ar Latgalē dzīvojošo vecticībnieku lauku sētas iekārtojumu. "Vecticībnieku dzīvojamās mājas", kurā ir saglabāts tradicionālais vecticībnieku mājas plānojums ar "sarkano stūri" un "krievu krāsni". Otrajā daļā "Zirgvilmes darbarīki Daugavpils novadā", skolēniem bija iespēja apskatīt ar lauksaimniecību saistītu darbarīku ekspozīciju. Turpat atrodas arī lauku sēta "Upāni" te restaurētajā mājā skolēniem bija iespēja ielūkoties "Lūgšanu istabā". Restaurētā šķūnī iekārtota ekspozīcija "Galdnieka amats Latgalē". Te skolēniem bija iespēja pamēģināt radoši darboties ar logu būvdetaļām un iepazīt saimnieka Isaja dzīvesstāstu. Slutišķu Vecticībnieku lauku sētas apmeklējums skolēnos raisīja interesi par senajiem darbarīkiem, vecticībnieku paradumiem, tradīcijām.

Maijā programmas "Latvijas Skolas Soma" ietvaros 5.-6.klase, apmeklēja muzejpedagoģisko nodarbību "Senās spēles un rotaļas" Latgales Novadpētniecības muzejā. Nodarbības laikā skolēni uzzināja, ka senos laikos bērniem bija maz brīva laika, jo bija daudz jāstrādā. Tomēr brīvajā laikā arī viņiem bija iespēja spēlēties. To visbiežāk darīja, izmantojot akmeņus, koku, mālu, linu pakulas. Skolēni iepazīna senās koka rotaļlietas (kaķeni, katapultu, vilciņu u.c.), māla svilpauniekus, mūzikas instrumentus. Bērniem bija iespēja padarboties ar koka rotaļlietām un svilpauniekiem, iesaistīties muzicēšanā. Bērni spēlēja arī senās spēles "Runkuļu raušana", "Strautiņš", ripināja bumbiņas mērķī, skaitot punktus. Nodarbība bija aizraujoša un laiks pagāja nemanāmi.

Arī 1.- 4. klašu skolēni, maija mēnesī, apmeklēja Latgales Kultūrvēstures muzeju, muzejpedagoģisko nodarbību "Māla pikuča piedzīvojumi". Muzejā skolēni uzskatāmā veidā izzināja māla pārvērtības – atrašanās, pārstrāde, apdedzināšana, kā māls pārvēršas podos, svečturos, iepazīna mālu, māla īpašības, podnieka amata attīstību u.c. Skolēni apskatījās keramikas ekspozīciju, ko dažādos laikos darinājuši Latgales podnieki. Bērni iepazīna dažādu trauku nosaukumus latgaliešu valodā. Programmas otrajā daļā skolēniem bija iespēja pašiem

veidot no māla trauciņu, rotāt to ar latvju rakstu zīmēm. Bērniem ļoti patika pūst svilpauniekus un veidot savu melodiju. Visaizraujošākā bērniem šķita praktiska darbošanās ar mālu. Visi ļoti centās izveidot trauciņu un izrotāt to pēc iespējas skaistāk, lai darbu varētu uzdāvināt savām māmiņām.

Rakstu sagatavoja: Ilze Teilāne